

Lausuntopyyntö vammaisneuvostolta vammaispalvelulain (678/2023) mukaisen määrärahasidonnaisen taloudellisen tuen ja muiden palvelujen ja tukitoimien sekä autoavustuksen myöntämisen perusteiden osalta 1.1.2025 alkaen
8588/00.02.02/2024

Hyvinvointialueen vammaisneuvosto 05.12.2024 § 120

Lisätiedot	Palvelupäällikkö Kristiina Räsänen sähköposti: kristiina.rasanen@siunsote.fi p. 013 330 5184
Käsittely	Palvelupäällikkö Kristiina Räsänen esitteli vammaisneuvostolle määrärahasidonnaisen taloudellisen tuen ja muiden palvelujen ja tukitoimien sekä autoavustuksen myöntämisen perusteita. Sovittiin, että vammaisneuvoston jäsenet lähettävät omat kommenttinsa lausuntopyyntöön viimeistään 10.1.2025. Niiden pohjalta sihteeri laatii lausuntoluonnoksen, joka toimitetaan 17.1. mennessä puheenjohtajistolle. Lopullinen lausunto voidaan hyväksyä sähköpostitse tai tammikuun kokouksessa (23.1.2025).
Selostus	Uusi vammaispalvelulaki (678/2023) tulee voimaan 1.1.2025 alkaen. Uuden vammaispalvelulain mukaan vammaisilla henkilöillä on oikeus yleisiin palveluihin, jotka ovat ensisijaisia erityispalveluihin nähden. Vammaispalvelulaki on toissijainen erityislaki. Uuden vammaispalvelulain perusteella järjestetään palveluita vain, jos ensisijaisessa lainsäädännössä tarkoitetut palvelut eivät ole henkilön yksilöllisen palvelutarpeen ja edun kannalta sopivia ja riittäviä. Vammaispalvelulain mukaiset palvelut pääsääntöisesti subjektiivisia oikeuksia, mutta taloudellinen tuki, muut palvelut ja tukitoimet sekä autoavustus ovat määrärahasidonnaisia palveluja. Hyvinvointialue voi myöntää vammaiselle henkilölle yleisen järjestämisvelvollisuuden perusteella vammaispalvelulain (678/2023) 32 §:n mukaista taloudellista tukea tarkoitukseen varattujen määrärahojen puitteissa. Hyvinvointialueen on varattava määrärahat tarkoitukseen hyvinvointialueella esiintyvän tarpeen mukaan. Määrärahasidonnaisten tukitoimien osalta hyvinvointialue voi päättää määrärahojen kohdentamisesta tietyt edellytykset täyttävälle vammaisille henkilöille, mikäli määrärahat eivät riitä korvauksen myöntämiseen kaikille hakijoille. Taloudellisen tuen järjestäminen ja taloudellisen tuen sisältö Taloudellisena tukena korvataan puolet teknisistä ratkaisuista ja välineistä. Hyvinvointialue voi korvata puolet teknisten ratkaisujen ja muiden kuin lääkinnällisen kuntoutuksen välineiden hankkimisesta aiheutuvista kohtuullisista kustannuksista, jos vammaisen henkilö tarvitsee niitä: päivittäisissä toimissa; liikkumisessa; vuorovaikutuksessa; tai vapaa-ajan

toiminnoissa. Korvaus kattaa sellaisia tekniseen ratkaisuun tai välineeseen sisältyviä erityiskustannuksia, jotka johtuvat vammasta tai sairaudesta.

Taloudellinen tuki auton tai muun kulkuneuvon hankintaan

Tuki on myös yksi vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen toteuttamistavoista. Arvioitaessa kulkuneuvon hankintaan myönnettävän taloudellisen tuen määrää lähtökohdaksi otetaan vammaisen henkilön välttämättä toimintarajoitteensa vuoksi tarvitsema automalli ja varustelutaso. Tukea voidaan myöntää käytetyn tai uuden auton hankintaan. Auton hankinta-avustuksen määrää mitoitettaessa ja kohdennettaessa otetaan huomioon asiakkaan kuljetusten yksilölliset tarpeet sekä tarvittavan auton kohtuullinen hankintahinta.

Autoavustusta myönnettäessä etusijalla ovat päivittäin autoa käyttävät työssäkäyvät ja opiskelevat vammaiset henkilöt, jotka ajavat itse autoa ja tarvitsevat liikkumisessaan apuvälineitä ja ne perheet, joissa on vammaisen lapsi, joka ei sairautensa, vammansa tai apuvälinetarpeensa vuoksi pysty kulkemaan joukkoliikennevälineissä perheen mukana.

Taloudellista tukea laskettaessa otetaan huomioon vanhasta autosta saatava hinta ja mahdollinen autoveronpalautus, alennukset ja muut avustukset. Tarvittaessa voidaan pyytää auton kuntoarvio. Taloudellinen tuki on enintään 50 % nettokustannuksista, pääsääntöinen enimmäiskorvaus on 6 000 euroa.

Autoon tulevat lisälaitteet ja muutostyöt

Autoon tarvittavat vamman kannalta välttämättömät lisälaitteet ja niiden muutostyöt korvataan kokonaan. Autoon tehtäviä välttämättömiä muutostöitä ja lisälaitteita ovat esim. nostolaitteet, kääntyvä istuin, ohjaustehostin, ajohallintalaitteet, sähköpeili. Lisälaitteet myönnetään pääsääntöisesti asiakkaalle omaksi, jolloin mahdolliset huolto- ja korjauskulut ovat asiakkaan vastuulla.

Muiden palveluiden ja tukitoimien järjestäminen

Vammaispalvelulain mukaisilla muilla palveluilla ja tukitoimilla voidaan joustavasti täydentää vammaisen henkilön tarvitseman avun ja tuen kokonaisuutta. Muita palveluja ja tukitoimia ovat ylimääräiset vaatekustannukset ja erityisravintokustannukset.

Vammaisen henkilön perheelle ja muille läheisille henkilöille annettavan valmennuksen määrärahasidonnaisuus

Hyvinvointialue voi lisäksi järjestää osana vammaisen henkilön omaa valmennusta vammaisen henkilön perheelle ja muille hänelle läheisille henkilöille muuta valmennusta, jos se on tarpeen vammaisen henkilön valmennukselle asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi. Muulla valmennuksella tarkoitetaan valmennusta, joka ei ole viittomakielen opetusta ja puhetta tukevien ja korvaavien kommunikointikeinojen käytön ohjausta tai valmennusta vammaisen henkilön elämänmuutostilanteissa.

Palvelupäällikkö esittelee asiaa vammaisneuvostolle ja pyytää vammaisneuvostolta lausuntoa määrärahasidonnaisen taloudellisen tuen ja muiden palvelujen ja tukitoimien sekä autoavustuksen myöntämisen perusteiden osalta 1.1.2025 alkaen.